

PRACE OPOLSKIEGO TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ NAUK
WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNO-SPOŁECZNYCH

MARIAN TRESZEL

STANISŁAW KARPOWICZ
I JEGO SYSTEM PEDAGOGIKI NAUKOWEJ

O P O L E 1967

SPIS TREŚCI

	Str.
Wstęp	7
Rozdział I - Życie i działalność Stanisława Karpowicza ..	11
Rozdział II - Stanisława Karpowicza krytyka wychowania klasowego i burżuazyjnej pedagogiki	42
1. O klasowym wykorzystywaniu nauki w ustroju burżu- azyjnym	45
2. Krytyka burżuazyjnych stosunków społecznych	52
3. Krytyka pedagogiki burżuazyjnej	55
4. Cel i zadania wychowawcze wobec ewolucji społecznej	67
Rozdział III - Naukowe podstawy nowej koncepcji pedagogi- ki i wychowania	79

I

1. Krytyczny stosunek St. Karpowicza do różnych prób unaukowania pedagogiki w przeszłości	79
2. Naukowa koncepcja pedagogiki	84
3. Działy pedagogiki	90
4. Patologia wychowawcza - częścią składową pedagogiki	94

II

Czynniki określające rozwój człowieka w procesie wychowa- nia	96
1. Czynniki naturalne i sztuczne	96
2. Dziedziczność a wychowanie	102

	Str.
3. Wpływ środowiska na rozwój cech osobniczych	108
4. Społeczno-wychowawcze znaczenie naśladownictwa	112
Rozdział IV - Kształtowanie indywidualności i rozwijanie sprawności ogólnej	117
1. Krytyka burżuazyjnego indywidualizmu	117
2. Indywidualność rozważana ze stanowiska biologiczne- go i społecznego	124
3. Drogi kształcenia indywidualności	130
4. O rozwijaniu sprawności ogólnej	138
5. O równomierności w wychowaniu	142
Rozdział V - Podstawy i zadania wychowania umysłowego ...	151

I

1. Przyrodoznawstwo podstawą wykształcenia umysłowego	151
2. Znaczenie nauk przyrodniczych w kształceniu umyśl- nym ze względu na metodę, którą się posługują w do- ciekaniu prawdy	156
3. Nauki przyrodnicze podstawą kształtowania naukowego światopoglądu	160

II

1. Wychowanie do pracy i przez pracę, niezbędny ele- ment kształcenia umysłowego i moralnego	166
2. O wychowaniu w szacunku do pracy umysłowej	173
3. Koncepcja wychowania przez pracę w ujęciu Karpowi- cza na tle współczesnych mu prądów i kierunków pe- dagogicznych	177
Rozdział VI - Koncepcja i program świeckiej szkoły ogóln- noksztalcącej	187
1. Założenia ideowo-programowe szkoły	191
2. Program poszczególnych przedmiotów nauczania	203

Str.

Rozdział VII - Próba syntezy 216

Przypisy 233

Bibliografia 249